

GRAMÀTICA HISTÒRICA CATALANA

Curs: 2006-2007	Codi: 28649	Crèdits: 6
Cicle: Segon	Tipus d'assignatura: Troncal	Semestre: Primer

PROFESSOR(S)

[Daniel Recasens Vives](#)

DESCRIPCIÓ GENERAL, OBJECTIUS I REQUISITS PREVIS

L'assignatura estudia les característiques més rellevants de l'evolució fonètica, fonològica i morfològica del català, i la relació entre els canvis lingüístics i la diversitat dialectal.

L'objectiu principal és aconseguir que l'estudiant conegui els principals processos d'evolució històrica del català i sigui capaç de portar a terme comentaris lingüístics de textos del català antic.

ESBÓS DEL TEMARI

1. Introducció

Canvi lingüístic i diversitat dialectal. Els dialectes del català: principals característiques lingüístiques. Origen i expansió del català. Factors històrics de la conformació dels dialectes. La situació del català dins la Romània.

2. Fonètica i fonologia històriques

2a. Processos anteriors a la síncope vocàlica

Sonorització d'obstruents sordes i lenició d'obstruents sonores. Palatalitzacions consonàntiques. Confluència entre /dz/ i /D/. Canvis relatius al vocalisme tònic: diftongació de E i O breus; tancaments de vocals mitjanes i de vocal baixa; evolució de les ees. Canvis relatius al vocalisme àton: elisió de vocals àtones medials i finals; reducció vocàlica.

2b. Processos posteriors a la síncope vocàlica

Inestabilitat de consonants finals: processos d'ensordiment, vocalització i elisió. Evolució de les africades i fricatives palatals. Elisió i reforçament de /D/. Altres canvis relatius al consonantisme.

2c. Canvis posteriors a la conquesta de les Illes, del País Valencià i de l'Alguer

Simplificació de grups consonàntics finals. Confusions entre parelles de consonants: /ts/ i /s/; /b/ i /v/. Ieisme. La llei Coromines. Evolució de les vocals tòniques i àtones. Canvis relatius al consonantisme i a l'estructura sil·làbica en valencià.

3. Morfologia i sintaxi històrica

Característiques més rellevants de la morfologia nominal i verbal, i de la sintaxi de l'oració simple i de l'oració composta, en català antic.

BIBLIOGRAFIA ESSENCIAL

- Badia, A.M. (1951) *Gramàtica històrica catalana*, Noguer, Barcelona.
- Coromines, J. (1974) *Lleures i converses d'un filòleg*, Club Editor, Barcelona.
- Gulsoy, J. (1993) *Estudis de gramàtica històrica*, Institut de Filologia Valenciana i Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona.
- Moll, F. de B. (1952) *Gramàtica històrica catalana*, Gredos, Madrid.
- Pérez Saldanya, M. (1998) *De llatí al català. Morfosintaxi verbal històrica*, Universitat de València, València
- Rasico, P. (1983) *Estudis i documents de lingüística històrica catalana*, Curial, Barcelona.

FORMA D'AVUACIÓ

La nota final de l'assignatura es basarà en la qualificació de l'examen final. L'examen estarà integrat per preguntes teòriques i un comentari lingüístic de textos de català antic.
